

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/912>

Jautājums

*Kā zināt, kuras sēnes ir indīgas un **kuras ne** vai **kuras nē**?*

Atbilde

*Kā zināt, kuras sēnes ir indīgas un **kuras ne**?*

Izteikumā ir iederīga partikula *ne* – tā aizstāj noliegtu izteicēju:

*Noskaidrojet, ko viesi ēd un ko **ne** [neēd];*

*Kā zināt, kuras sēnes ir indīgas un kuras **ne** [nav].*

Valodas praksē nereti šādos izteikumos sastopama partikula *nē*, taču šāds lietojums ir aplams.

Partikula *nē* noliedz visu izteikumā pausto domu, un tā lietojama:

noliedzot iepriekš izteiku pieņēmumu – *Man vajadzētu iet. **Nē**, vēl palikšu;*

atbildot noliedzoši uz vispārējo jautājumu – „*Vai esi gatavs?*” „**Nē**, lūdzu, vēl mirkli pagaidi!”

Partikulu *nē* mēdz lietot arī lietvārda nozīmē – *Viņš nemāk pateikt **nē**.*

Avoti

Valkovska, B., Lokmane, I. Vienkārša teikuma komunikatīvā struktūra. *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2013, 792. lpp.

Guļevska, D., Mīkelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrunas rokasgrāmata*. *Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002, 188.–189. lpp.

Zilgalve, E. *Ne un nē sintaktisko un semantisko funkciju sastatījums. RES LATVIENSES. IV. Semantika. Sintakse. Valodas kultūra. INTA FREIMANE. SCRIPTUM FESTIVUM*. Kalnača, Andra, Lokmane, Ilze (sast.). Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2017, 193.–204. lpp.

[Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: ne](#)

[Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: nē](#)

Rozenbergs, J. *Latviešu valodas stilistika*. Rīga : Zvaigzne ABC, 1995, 217.–218. lpp.

